

for nogen Ret ved at kunne affige en Dom over, hvorvidt det maa erkjendes, at de begjerte Priser svare til, hvad der maa skjønnes at have været antageligt. Jeg maa virkelig udtale min Forbauselse over, at netop det nævnte ærede Medlem i saa overordentlig høie Toner vilde udtale sig imod Muligheden af at bringe saadanne Spørgsmaal for Domstolene. — Og, naar det derhos af ham blev yttret, at de Momenter, der i Forslaget under Nr. 9 vare anførte, vare overordentlig vage, saa kan jeg ikke negte, at det slog mig, at særlig et Medlem af Udvalgets Flertal vilde bruge et saadant Udtryk; thi, som det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Estrup) allerede har udtalt, synes Flertallets eget Vædringsforslag, som jo selv er bygget paa et saadant Skjøn om, hvad der er antageligt, at være saa vagt, at man ikke godt kan tænke sig noget vagere. Man kan under Flertallets Forslag tænke sig to Ting gaagende ind: dels saadanne Tilbud, hvortil man i Fortiden har kunnet sælge, altsaa Tilbud, hvortil man har kunnet finde Kjøbere, om de end have været nok saa høie, og dels Tilbud, der ere antagelige ogsaa for de enkelte Indvidder, der skulle kjøbe. Jeg beder om at betænke de Muligheder, der ligge indenfor disse to Yderligheders Grændser: de høieste Priser, hvortil man i Fortiden har kunnet sælge, og saa Tilbud, der ere antagelige for de enkelte Indvidder, der skulle kjøbe. Denne Indvending forekom mig saaledes ligeledes at være meget mærk- værdig. — Det blev dernæst sagt, at det skulde være ganske nødvendigt af den Grund at henvende sig til Indenrigsministeren med Hensyn til dette Spørgsmaal, fordi der her var Tale om en Undtagelse fra den almindelige Regel og en saadan Undtagelse var et Administrationsanliggende. Men jeg gad dog nok vide, om man mener, at en Undtagelse som denne falder ind under de almindelige Undtagelser, under det, som vi altsaa pleie at kalde for Bevillingsundtagelser, og der ganske rigtig ellers høre ind under Administrationen. Er der ikke her netop Tale om et Spørgsmaal, som i høi Grad er et Spørgsmaal om Mit og Dit? Er det ikke et fuldkomment klart Retspørgsmaal, der her foreligger, og som vi ellers aldrig i noget andet Forhold vilde tænke

paa at lægge ind under Administrationen? Her skal jo en Mand netop noie godtgjøre efter en vis Procentdel, at han har solgt noget Vist af sit Gods, og at han desuden til en vis Pris har udbudt enkelte Dele deraf til Salg. Det at godtgjøre, hvorvidt man til rimelig Pris har udbudt til Salg, siges der vel er en Undtagelse; men det er jo dog et ligefremt Retspørgsmaal, et ligefremt Eiendoms-spørgsmaal, hvilke man ellers i høi Grad vægrer sig ved — og dette Thing har mange Gange vægret sig derved — at lægge ind under Administrationen. Jeg behøver her blot at henvise til vore Lønning- og Pensionstove, hvor der jo ogsaa er Spørgsmaal om, hvad der tilkommer en Mand, og med Hensyn til hvilke det mangfoldige Gange her er blevet besjæmpet, at de derunder hørende Spørgsmaal skulde være en Administrations-sag. Vi ere vel i den almindelige Lønningsslov gaade ind paa noget Saadant, men kun meget nødig, og ellers er det altid paa dette Punkt her blevet gjort gjældende, at Enhver burde have Refurs med Hensyn til den Slags Spørgsmaal til Domstolene. Jeg skulde tage meget Del, om ikke netop det ærede 6te kongevalgte Medlem for et Par Aar siden udtalte sig bestemt i den Retning. — Naar det endelig blev yttret af det nævnte ærede Medlem, der vilde have os til at stemme for Udvalgets Flertals Forslag, at man ikke maatte gjøre en saadan Fortolkning gjældende af de enkelte Udtryk, der fandtes i samme som det, der var blevet fremhævet dels af den ærede 2den Landsthingsmand for 9de Kreds og dels af den ærede Minister, maa jeg dog endnu sige, at, naar Ministeren skal optræde som Dommer i deslige Forhold, saa gad jeg dog vide, hvorledes han skulde kunne komme bort fra den ligefremme Drdlyd, som der staar. Det vilde kun lidet kunne nytte, at man i saadanne Tilfælde, hvor Spørgsmaalet jo angaar ligefremme Eiendomsforhold, vilde sige: „Ja, Loven er rigtigt nok slet redigeret, men Tanken er denne“. Nei, i saadanne Forhold bliver man nødt til at holde sig til Ordene, og man kan ikke forlange, at den, der retter sig efter Ordene, og som kommer til Ministeren for i Henhold til dem at godtgjøre, at